

A KAP Nemzeti Irányító Hatóság 10/2024 számú IH közleménye a fiatal gazdák kiemelt területalapú támogatásáról a 2024-2027 közötti időszakában

2024. április 9-én megjelent a Magyar Közlönyben a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv fiatal mezőgazdasági termelői támogatásáról szóló 21/2024. (IV.9.) AM rendelet. 2023-hoz képest két változást érdemes kiemelni:

- az életkor vizsgálata az egységes kérelem benyújtási időszakának utolsó napján történik;
- kibővült az elfogadható végzettségek listája, de továbbra is megmarad a megfeleltetés lehetősége, illetve a végzettséget az idei évtől nem a kérelemhez szükséges mellékelni, hanem a Képzettségi Nyilvántartóba kell bejelenteni

2023-hoz hasonlóan a támogatási konstrukcióban való részvétel egyik feltétele az, hogy a fiatal gazda mezőgazdasági tevékenységét önálló, „üzemvezetői” minőségben nem korábban, mint a tárgyévet megelőző évben az egységes kérelem beadási időszakának utolsó napja után kezdte meg. E feltétel teljesülése megállapításának módjáról – különös tekintettel az őstermelői családi gazdaságban tag fiatal gazdák tekintetében – jelen tájékoztatás ad részletes információkat.

Az új támogatási rendszerben az alaptámogatáson felül emelt összegű – az első 300 hektárig, legfeljebb öt évig, az igénylések függvényében 78-236 euró/hektár közötti – többléptékes támogatás igénylésére van lehetősége mindazon megfelelő képzettséggel vagy legalább két éves szakmai gyakorlattal rendelkező gazdálkodónak, aki az első igénylés esetén, a kérelem beadási időszakának utolsó napján a 18. életévét már betöltötte, de 40 évesnél fiatalabb. A rendelet olyan megoldást tartalmaz, amelynek segítségével az őstermelők családi gazdaságában nyilvántartott fiatal gazdák számára is elérhetővé válik ez a támogatási konstrukció.

1. Kik jogosultak a támogatásra?

- a) nem nyújtott még be egységes kérelmet, vagy már legkorábban 2020-ban igényelt területalapú fiatal gazda támogatást. (Aki már korábban is igényelt fiatal gazda támogatást, annak a 2020-2023 közötti évek is beszámítanak az öt évbe.)
- b) mezőgazdasági tevékenységét a tárgyévet megelőző évben az egységes kérelem beadási időszakának utolsó napja után kezdte meg (a 2024. évi kérelmezés esetében 2023. június 9-e után);**
- c) megfelel a korra és képzettségre vonatkozó kritériumoknak (Azon fiatal gazdák, akik 2022-ben igényeltek először ilyen támogatást, de még nem töltik be a 18. életévüket, a képzettségi feltétel teljesítése esetén szintén jogosultak. Az elfogadható képzettségekről lista készül, a két év gyakorlat mezőgazdasági munkaviszonnyal, illetve ŐCSG tagsággal szerezhető meg.) és
- d) alaptámogatásra is nyújt be kérelmet.

2. Hogyan kerül meghatározásra a mezőgazdasági tevékenység megkezdésének időpontja?

A mezőgazdasági tevékenység megkezdésének időpontja az alábbiak közül a korábbi:

- A) a fiatal mezőgazdasági termelő nyilatkozata szerinti időpont;
- B) a Magyar Államkincstár (továbbiakban: Kincstár) által adminisztratív nyilvántartások alapján megállapított időpont.

Ha a Kincstár nem tudja megállapítani a megkezdés időpontját, akkor a nyilatkozatot kell figyelembe venni.

3. A Magyar Államkincstár mi alapján állapítja meg a tevékenység megkezdését (B)?

Az első mezőgazdasági támogatási kérelem vagy pályázat benyújtásának időpontja vagy az alábbi időpontok közül a korábbi azzal, hogy ha a fiatal mezőgazdasági termelő több gazdálkodási formában is tevékenykedett, akkor a legkorábbi megkezdésének időpontja számít:

a) *Önálló őstermelő*

Az önálló őstermelői tevékenység nyilvántartásba vételének dátuma – kivéve az erdő- és/vagy halgazdálkodási tevékenységet végzőket –, feltéve, hogy az őstermelő mezőgazdasági tevékenységet végez.

b) *Egyéni vállalkozó*

Az az időpont, amikor fő vagy melléktevékenységként a mezőgazdasági tevékenység bejegyzésre került.

c) *Jogi személy*

Az alapító okirat kiállításának időpontja, amely időponttól a tényleges és hosszú távú ellenőrzést – melynek szabályai megegyeznek a 2015-2022. közötti időszakban alkalmazott feltételekkel – a jogi személyben a fiatal mezőgazdasági termelő látja el, és a jogi személy tevékenységei között fő vagy melléktevékenységként mezőgazdasági tevékenység bejegyzésre került.

d) *Őstermelők családi gazdaságának (ŐCSG) képviselője*

Az ŐCSG képviselőjévé válás időpontja, feltéve, hogy az ŐCSG mezőgazdasági tevékenységet végez.

e) *Őstermelők családi gazdaságának tagja*

Az az időpont a tevékenység megkezdésének időpontja, amikor az ŐCSG-ben a cselekvőképes őstermelő személyes közreműködésként, önálló gazdasági döntése alapján az ŐCSG tagjainak közreműködésével olyan mezőgazdasági tevékenység végzését kezdte meg, amelynek részben vagy egészben kockázatait viseli, hasznát élvezzi („üzemzetővé válik”).

Cselekvőképesnek az tekinthető, akinek a cselekvőképességét a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény rendelkezései vagy a bíróság gondnokság alá helyezést elrendelő ítélete nem korlátozza.

Azt, hogy a fiatal mezőgazdasági termelő az ŐCSG tagjaként már a tárgyévet megelőző évben az egységes kérelem beadási időszakának utolsó napja előtt „üzemvezetővé vált-e” vagy sem, a Magyar Államkincstár egy 20 pontos pontozásos rendszer (lásd melléklet) alapján állapítja meg.

A pontozás alapjául az ŐCSG-t létrehozó szerződés és a fiatal mezőgazdasági termelő nyilatkozatai szolgálnak. Az ŐCSG-t létrehozó szerződés esetében kizárólag a kérelem benyújtását megelőző évben az egységes kérelem benyújtására nyitva álló határidő utolsó napján, vagy ennél korábban hatályos szerződésben foglaltak szolgálnak a kincstári értékelés alapjául, az ezen időpont bekövetkezte után bekövetkezett változások nem.

Amennyiben a fiatal mezőgazdasági termelő legfeljebb tíz pontot ér el a pontozáson, akkor az ŐCSG tagjaként még nem kezdte meg a mezőgazdasági tevékenységét, így jogosult lehet az induló fiatal gazda támogatásra. Amennyiben pontjainak száma meghaladja a 10-et, akkor már korábban megkezdte önálló mezőgazdasági tevékenységét, így nem minősül induló fiatal gazdának, és támogatásra sem lesz jogosult.

Amennyiben a fiatal gazda pontjainak száma meghaladja a 10-et, de a tárgyévet megelőző évben benyújtott egységes kérelem beadási időszakának utolsó napján még nem lett nagykorú, akkor úgy tekintjük, hogy még nem kezdte meg a mezőgazdasági tevékenységét.

MELLÉKLET:

Bizonylat alapján nyilatkozik	Kategória (a 2023. június 10-ét megelőző időszak vonatkozásában)	nem	igen				Megszerezhető részpontszám
	Saját nevében értékesített-e mezőgazdasági terméket?	0	2				2
	Saját nevére vásárolt-e termelési inputot ¹ ?	0	2				2
ŐCSG szerződés ² alapján/ *adószám hiányáról nyilatkozik	Az ŐCSG-be bevitt javak, termelőeszközök	nem vitt be/nem állapítható meg	termőföld, legalább 1 ha	haszonállat	ingó- és ingatlan vagyontárgy, termelőeszközök (állat kivételével)		
		0	1	2	3		6
	Személyes közreműködés formája	nem állapítható meg/ *nincs adószáma ³	mezőgazdasági termelésben közreműködik	adminisztratív feladatok vagy szaktanácsadás jellegű feladat	értékesítés	pénzügyi/ számviteli feladat	
		0	1	1	1	2	5
	Nyereség/vesztés felosztása	egy tagra eső átlagos mértéknél kisebb	egy tagra eső átlagos mérték/nem állapítható meg	egy tagra eső átlagos mértéknél nagyobb	50%-nál nagyobb		
	0	1	3	5		5	
	Megszerezhető összes pontszám						20
<p>Megjegyzések:</p> <p>¹ Pl. műtrágya, növényvédőszer, vetőmag, gázolaj stb..</p> <p>² A fiatal gazda támogatásba történő első bejelentkezés évét megelőző évben az egységes kérelem beadási időszakának utolsó napját követő napon (2024-ben a 2023. június 10-én hatályos ŐCSG szerződés) vagy ennél korábban hatályos szerződés(ek) alapján.</p> <p>³ Adószám hiányában a "személyes közreműködés formája" részpontszám 0.</p>					Értékelés:	Ha az elért pontszám 10 vagy annál kevesebb: Nem volt mg. üzem vezetője	
						Ha az elért pontszám 10-nél magasabb: Mg. üzem vezetője volt	